

NP – 055

25
III Semester B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, March/April 2023
(NEP) (2022 – 23 and Onwards) (Freshers)
LANGUAGE SANSKRIT – III

Neelakanta Vijayachampu – 4th Ashwasa and Scientific Literature

Time : 2½ Hours

Max. Marks : 60

Instructions : i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.
ii) Q. No. I should be answered in **Sanskrit only**.

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose the correct answer.

- 1) नीलकण्ठविजयः किं प्रकारकं काव्यम् ?
अ) गद्यं आ) पद्यं इ) चम्पू ई) नाटकं
- 2) चम्पूकाव्यं किं प्रकारकं काव्यभेदे अन्तर्भवति ?
अ) श्रव्यकाव्ये आ) दृश्यकाव्ये
इ) स्तोत्रकाव्ये ई) खण्डकाव्ये
- 3) महेन्द्रस्य नगर्याः नाम किम् ?
अ) अमरावती आ) इरावती
इ) अयोध्या ई) मथुरा
- 4) भुजङ्गराजः कः ?
अ) नागेन्द्रः आ) वासुकि
इ) वैराजः ई) गन्धर्वः
- 5) सृष्टिरहस्यम् विष्णुः कस्मै उपदिष्टम् ?
अ) इन्द्राय आ) ब्रह्मणे
इ) शिवाय ई) यमाय
- 6) त्रिविक्रमः स्वयमपि किं कर्तुं उपचक्रमे ?
अ) ग्रथितुं आ) मथितुं
इ) वक्तुं ई) भोक्तुं

P.T.O.

7) माधवे काभ्यां भ्रमयति ?

अ) पादाभ्यां

इ) हस्ताभ्यां

आ) भुजाभ्यां

ई) ऊरुभ्यां

8) शौरी कः ?

अ) कृष्णः

आ) विष्णुः

इ) शिवः

ई) इन्द्रः

9) श्रीहरिः कीदृशीं वाणीं अश्रृणोत् ?

अ) शरीरवाणीं

इ) सुवाणीं

आ) अशरीरवाणीं

ई) कुवाणीं

10) चम्पूभारतस्य कर्ता कः ?

अ) अनन्तभट्टः

इ) वेङ्कटाध्वरिः

आ) त्रिविक्रमभट्टः

ई) भोजः

II. एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं लिखत ।

(1×8=8)

ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any one** question.

1) महाकवेः नीलकण्ठदीक्षितस्य देश-काल-कृतीः अधिकृत्य लिखत ।

ಮಹಾಕವಿ ನೀಲಕಂಠದೀಕ್ಷಿತರ ದೇಶ, ಕಾಲ, ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the place, time and works of poet Neelakantha Deekshith.

2) देवासुरैः क्षीरसागरस्य मंथनारम्भं विवृणुत ।

ದೇವಾಸುರರಿಂದ ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ಮಂಥನಾರಂಭ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.

Explain the commencement of churning of ocean by the Devas and Asuras.

III. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

1) चम्पूकाव्यम् ।

2) भगवतीस्तुतिः ।

3) हालाहल दुष्परिणामं ।

4) देवैः कृत शङ्कर प्रशस्तिः ।

IV. द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any two** of the Shlokas.

- 1) संवेष्टयन्नथ स मन्दरमम्बुराशौ
सार्धद्वयेन वलयेन भुजङ्गराजः ।
पार्श्वद्वयेऽपि शतयोजनमुच्छिशेष
पुच्छं मुखं च मथनाय सुरासुराणाम् ॥
- 2) स्वनेव भ्रमयति माधवे भुजाभ्यो
वभ्राम भ्रमरकवत्सशैल राजः ।
किं चित्रं भ्रमति महर्षि-सिद्ध-सङ्गे
मृद्दारे क्वचन महान्भ्रमोऽजनीति ॥
- 3) सिञ्चन्तीं परमामृतानि दिशि दिश्यप्राकृतैरंशुभिः
खेलन्तीममृतार्णवे मणिमयीमारुह्य नौकां नवाम् ।
स्निग्धापाङ्ग-तरङ्ग-शिक्षित-भव-क्ष्वेलां मुकुन्दश्चिरा-
दस्मार्षीदमृतेश्वरीं भगवतीमम्बामहं भावतः ॥
- 4) अथ यावत्समाधिं तं श्लथयामास माधवः ।
तावदाविर्बभूवास्य पुरः पुरहरं महः ॥

V. द्वयोः सन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡರ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Annotate **any two** of the following.

- 1) महाविभूति-कणिका-लेशस्य लेशायते ।
- 2) परस्पन्दे दक्षिणो भुजः ।
- 3) आत्मानं परमं ज्योतिरैश्वरम् ।
- 4) स तज्योतिः परं ज्योतिषाम् ।

VI. a) एकस्य प्रश्नस्य प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत ।

(1×8=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any one** of the following.

1) चरक-सुश्रुत-वाग्भटान् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಚರಕ, ಸುಶ್ರುತ ಮತ್ತು ವಾಗ್ಭಟರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on Charaka, Sushruta and Vagbhata.

2) भारतीय गणितशास्त्रे प्रसिद्ध गणितज्ञान अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಭಾರತೀಯ ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಣಿತಜ್ಞರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the famous Mathematicians in the field of Indian Mathematics.

b) द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

(2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

1) ब्रह्मगुप्तः ।

2) भास्करः ।

3) सूर्यग्रहणम् ।

4) आयुर्वेदः ।